Приложение № 13 към т. 1, буква „м“

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „РОДЕН ЕЗИК И КУЛТУРА ЗАД ГРАНИЦА“

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата е свързана с изпълнение на държавната политика по отношение на българите в чужбина за съхраняване и популяризиране на българското езиково и етнокултурно пространство зад граница и на националната, културната и духовната идентичност на българските общности в чужбина. Създава условия за мотивиране изучаването на български език, на българска литература, история и география на България зад граница, както и провеждането на дейности, които съдействат за съхраняване и популяризиране на българския език, българските традиции и култура.

Реализира се от 2009 г., като през учебната 2025/2026 година чрез нея се подпомага обучението, организирано в 129 български неделни училища (БНУ) в чужбина, провеждането на форуми, майсторски класове, обучения на учители, създаването на обучителни ресурси, с фокус преподаване на български език в чуждоезикова среда.

За осигуряване на устойчивост и подобряване на условията за осъществяване на ефективни образователно-възпитателни дейности, при отчитане на опита на учителите от БНУ в чужбина и спецификата на обучението по български език в различните страни, Националната програма (НП) „Роден език и култура зад граница“ – 2026 се реализира в три модула:

Модул 1 *„Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“*

Модул 2 *„Квалификация на учители в българските неделни училища в чужбина“*

Модул 3 *„Обмен на добри практики, образователни ресурси и учебни програми“*

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел:

Подпомагане на обучението по български език и литература, история и цивилизация, и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, организирано в чужбина за деца от предучилищна възраст и за ученици от I до XII клас.

Запазване и съхраняване на връзките на българските общности от историческите, традиционните и новите диаспори за укрепване на българската духовност и съхраняване на националното самосъзнание, бит и култура. Създаване на условия за продължаване образованието и обучението при завръщане в България.

Националната програма е разработена в съответствие с Приоритетна област 9 „Ефикасно управление и участие в мрежи“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.2. Специфични цели:

- подобряване на условията за осъществяване на ефективни образователно-възпитателни дейности, съдействащи за укрепване на българската духовност, самосъзнание, традиции и култура;

- създаване на условия за популяризиране на българския език и културноисторическото наследство по света, за запазване и съхраняване на връзките на българските общности от историческите, традиционните и новите диаспори с България и за развиване на сътрудничество с българските неделни училища в чужбина;

- подкрепа за успешно продължаване образованието и обучението в училища при завръщане в България;

- подпомагане кадровото осигуряване на неделните училища с педагогически специалисти, умеещи да организират учебния процес съобразно спецификата на работа в чуждоезикова среда, потребностите на децата и учениците и популяризиране на успешни модели и практики;

- прилагане на учебни програми в българските неделни училища в чужбина, съобразени със състава на учениците по признаци ниво на владеене на езика и възраст.

Дейностите се реализират в чужбина и на територията на България с участие на ученици и учители от българските неделни училища в чужбина.

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- 100 български неделни училища в чужбина, подпомогнати организационно, методически и финансово от Министерството на образованието и науката (МОН);

- 10 000 деца, ученици и кандидат-студенти, участвали в обучението по български език и литература, по история и цивилизации и по география и икономика;

- 3 000 деца и ученици, участвали в допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции;

- повишена професионална компетентност на 160 учители от БНУ в чужбина за преподаване на български език в чуждоезикова среда;

- проведени 7 събития – форуми, конференции, майсторски класове, семинари – в подкрепа на обучението в БНУ в чужбина и обединяващи българските общности зад граница.

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА

- по Модул 1 – деца, ученици и кандидат-студенти, живеещи в чужбина, които са обхванати в обучение по български език, по история и география на България и в допълнителни училищни дейности;
- по Модул 2 – учители в българските неделни училища в чужбина, финансово подпомагани от МОН;
- по Модул 3 – учители и ученици от БНУ в чужбина.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- по Модул 1 – осигурени условия, които са споделена отговорност с местната общност, за провеждане на ефективно обучение по български език и литература, по история и география на България, подготовка на кандидат-студенти;
- по Модул 2 – кадрово обезпечаване на БНУ в чужбина;
- по Модул 3 – създадени условия за обмен на добри практики, ефективно прилагане на учебни програми за обучението, организирано в чужбина, популяризиране на опита на учителите от БНУ в чужбина, създадени образователни ресурси, съобразени със спецификата на обучение по български език в различните страни.

6. БЮДЖЕТ

Общ бюджет на програмата: 1 054 000 евро.

Разпределение на общия бюджет по модули:

Модули	**евро**
Модул 1 „Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“	794 000

Модул 2 „Квалификация на учители в българските неделни училища в чужбина“	107 500
Модул 3 „Обмен на добри практики, образователни ресурси и учебни програми“	140 000
За мониторинг по програмата и методическа подкрепа	12 500
Общ размер	**1 054 000 евро**

Може да се извършват компенсирани промени на средствата между отделните модули, дейности и средствата за мониторинг по програмата и методическа подкрепа, при запазване на целите и обхвата им.

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Модул 1 „Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“:

7.1. Организации на българи, живеещи извън Република България, регистрирани съгласно законодателството на съответната държава за извършване на образователно-културна дейност;

7.2. Задгранични представителства на Република България в чужбина;

7.3. Български православни църковни общини в чужбина;

7.4. Българските държавни училища в чужбина – само за дейности по т. 11.1. и т. 11.3.

7.5. Организации/институции, регистрирани в България – за администриране в електронна среда на кандидатстването и отчитането на проектите за дейностите и поддръжка на електронна система.

Организираното обучение по български език и литература, история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, от бенефициентите по т. 7.1, т. 7.2. и т. 7.3. е българско неделно училище в чужбина.

Бенефициентите може да кандидатстват за една, няколко или за всички допустими дейности.

Модул 2 „Квалификация на учители в българските неделни училища в чужбина“:

Държавни висши училища (ДВУ) в Република България, които имат програмна акредитация по професионално направление от област на висше образование „Педагогически науки“ или по професионално направление, съответстващо на учебен

предмет от училищната подготовка, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и имат сключени споразумения с МОН за провеждане на обученията.

Модул 3 „Обмен на добри практики, образователни ресурси и учебни програми“:

- организации/институции, към които функционират БНУ в чужбина, подпомагани от МОН по реда на ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина и по НП „Роден език и култура зад граница“ – за обмен на добри практики и изготвяне на образователни ресурси;

- организации/институции, регистрирани в България – за създаване на образователни ресурси.

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

по Модул 1 – от 01.07.2026 г. до 30.06.2027 г.

по Модул 2 – от 01.08.2026 г. до 31.07.2027 г.

по Модул 3 – от 01.07.2026 г. до 30.06.2027 г.

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

МОН извършва мониторинг, методическа подкрепа и контрол по изпълнението на финансовата, съдържателната и организационната част на дейностите и на изпълнението на сключените споразумения/договори по законосъобразното и целесъобразното разходване на средствата.

Задграничните представителства на Република България в чужбина може да извършват мониторинг на дейностите по Модул 1 за:

- установяване на наличието на дейности по проекта;
- състоянието на материалната база, в която се провеждат обучението и допълнителните училищни дейности;
- броя на децата и учениците, които участват в образователния процес и в допълнителните училищни дейности.

Задграничните представителства информират МОН за резултатите от извършения мониторинг.

При констатирана липса на дейност, финансирана от МОН, бенефициентът възстановява средствата, предоставени от МОН.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

10.1. Дейностите и средствата по националната програма не може да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент с представяне на декларация.

10.2. Декларацията по т. 10.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам по Националната програма „Роден език и култура зад граница“, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Модул 1 „Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“:

11.1. Подобряване на учебната среда и създаване на подходящи условия за обучение на децата и учениците по български език и литература, история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, чрез:

11.1.1. Осигуряване на учебни помагала (по български език и литература, история и цивилизации, география и икономика), книги от български автори, подпомагащи обучението, в т.ч. и за предучилищното, дидактически материали, в т.ч. аудио-визуални продукти и художествена литература (съгласно учебните програми, одобрени за обучението, организирано в чужбина).

11.1.2. Транспортиране на учебни помагала и книги, закупени от България.

11.1.3. Наем на помещения, необходими за провеждане на обучението.

11.2. Подобряване качеството на обучението:

11.2.1. Провеждане на обучението по български език и литература и по история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята на България и

географията на България, съгласно одобрените учебни програми за обучението, организирано в чужбина, както следва:

Български език и литература

- I, II, III и IV клас – от 108 до 120 часа годишно за всеки клас;
- V, VI и VII клас – от 102 до 120 часа годишно за всеки клас;
- VIII, IX, X, XI и XII клас – от 72 до 90 учебни часа годишно за всеки клас.

История и цивилизации

- V, VI и VII клас – общо 102 учебни часа за трите класа;
- VIII, IX, X, XI и XII клас – общо 102 за петте класа.

География и икономика

- V, VI и VII клас – общо от 81 до 102 учебни часа за трите класа;
- VIII, IX, X, XI и XII клас – общо 90 учебни часа за петте класа.

11.2.2. Подготовка на деца в предучилищна възраст (4 – 7-годишни) по образователно направление „Български език и литература“ – до 4 педагогически ситуации седмично с продължителност от 20 до 30 минути (до 124 педагогически ситуации годишно).

11.2.3. Подготовка на кандидат-студенти за продължаване на образованието във висши училища по:

- български език и литература – до 100 учебни часа годишно;
- история и цивилизации (в частта, отнасяща се до история на България) – до 80 учебни часа годишно;
- география и икономика (в частта, отнасяща се до география на България) – до 80 учебни часа годишно.

11.3. Съхраняване на националната, културната и духовната идентичност на българските граждани по света, опазване на етнокултурната самобитност на българите и българските общности в чужбина чрез:

11.3.1. Организиране на допълнителни училищни дейности в областта на родинознанието (роден край, български исторически факти и личности, български исторически и природни забележителности, човекът и обществото, знания за християнството), културата, фолклора, традициите на българите, на танцови, вокални и театрални състави, школи и др. с общ годишен хорариум до 100 учебни часа.

11.3.2. Осигуряване на фолклорни костюми и народни музикални инструменти.

11.3.3. Транспортиране на фолклорни костюми и народни музикални инструменти, закупени от България.

Бенефициент може да кандидатства само за провеждане на обучение по история и цивилизации и по география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, и/или за организиране на допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции, в случай че децата/учениците, включени в обучението и/или в допълнителните училищни дейности, се обучават по български език в местно училище, за което се представя декларация.

Обучението, допълнителните училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции, и кандидатстудентските курсове се организират в присъствена форма и провеждат за най-малко:

- 10 деца и ученици общо за обучение;
- 8 кандидат-студенти за подготовка за продължаване на образованието във висши училища;
- 8 деца/ученици, включени в допълнителни училищни дейности.

Изисквания при реализация на дейностите:

11.4. Издаване на удостоверение за проведено обучение на учениците, завършили обучение по български език и литература, по история и цивилизации и по география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България. Удостоверението се подписва от учителя и ръководителя на организацията/ институцията.

11.5. Провеждане на обучение и на допълнителни училищни дейности в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии, когато не може да се провеждат присъствено поради извънредни обстоятелства. Обучението от разстояние в електронна среда включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и оценяване.

11.6. Бенефициентите водят и съхраняват следната задължителна документация:

- книга за взетите учебни часове и допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции със следните реквизити: имена на децата/учениците, дата, час (време на провеждане на урока или занятието), клас, учебен предмет, тема на урока/занятието, име на учителя/ръководителя, подпис на учителя/ръководителя; в книгата се отразяват отсъствията на децата/учениците от учебните часове и/или от допълнителните училищни дейности;

- декларации от родителите на децата/учениците, че са съгласни децата им да участват в учебни и/или в допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции, осъществяващи се от съответната организация/институция;
- регистрационна книга за издадените удостоверения за проведено обучение със следните реквизити: № по ред, регистрационен №, дата на издаване, име на ученика, дата на раждане, място на раждане, завършено обучение по … за … клас, подпис на родителя.

Модул 2 „Квалификация на учители в българските неделни училища в чужбина“:

Организиране и провеждане на дългосрочни курсове за следдипломна квалификация на преподаващите български език в чужбина, с които да се представи методическата специфика на обучението по български език в чуждоезикова среда – лингвистични и дидактически аспекти.

С оглед разнообразните нужди на преподаващите български език зад граница се организират два вида курсове за следдипломна квалификация:

- за лица с придобита квалификация „учител“ – 200 академични часа;
- за лица без педагогическа правоспособност – 250 академични часа.

В края на курса участниците получават свидетелство за професионална квалификация с отбелязани: темата на курса, учебните дисциплини, хорариум, оценки от изпитите.

ДВУ, допустими бенефициенти по Модул 2, които имат сключени споразумения с МОН, определят реда и условията за подбор на участниците, организират и провеждат курсовете. Списъкът на лицата, включени в обучението, се съгласува с МОН.

Курсовете за следдипломна квалификация се провеждат в групи от 25 участници – в електронна среда и/или с присъствени часове.

Индикативно разпределение на вида на групите и на средствата:

- 3 групи за курс на лица с придобита квалификация „учител“ – общо до 37 500 евро;
- 4 групи за курс на лица без педагогическа правоспособност – общо до 70 000 евро.

Модул 3 „Обмен на добри практики, образователни ресурси и учебни програми“:

- организиране и провеждане в български неделни училища в чужбина на срещи, форуми, майсторски класове, конференции, чествания в подкрепа на обучението в БНУ в чужбина и обединение на българските общности за съхранение на българската идентичност, фолклор и култура;

- изготвяне на образователни ресурси за подпомагане на обучението, организирано в чужбина;

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Модул 1 „Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“:

Допустимите за финансиране разходи се регламентират в Правила за отчитане на дейността и на средствата, предоставени за учебната 2026/2027 година, одобрени със заповед от министъра на образованието и науката.

Максималната стойност на един проект е 20 000 евро, но не повече от 750 евро за наем на помещение и не повече от 125 евро на:

- дете/ученик;
- кандидат-студент.

Размерът на лекторския час е до 15 евро (осигурителните вноски върху възнагражденията са за сметка на бенефициента и лицата).

Финансирането на одобрените проекти се извършва на два етапа:

- авансово плащане в размер 70 % от одобрените проектни суми в срок до три месеца от одобряването на проекта;
- окончателно разплащане в размер на 30 % от одобрените проектни суми в срок до 30.11.2026 г. след представяне в МОН на информация за настъпили промени в декларираните обстоятелства при кандидатстването на бенефициента по програмата.

За администриране в електронна среда на кандидатстването и отчитането на проектите за дейностите и поддръжка на електронна система се разходват до 15 000 евро от средствата по Модул 1 след сключване на договор между МОН и изпълнителя. С договора се определят редът и условията за получаване, разходване и отчитане на средствата.

Модул 2 „Квалификация на учители в българските неделни училища в чужбина“:

Допустими са:

- разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с изготвяне на програмите, организирането и провеждането на курсовете, както и дължимите осигурителни плащания за сметка на работодателя;
- разходи за храна и нощувки на участници в обучения в присъствена форма;

- разходи за материали и консумативи, необходими за провеждане на обученията;
- разходи за външни услуги – в т.ч. наем на зали, помещения и техническо оборудване за провеждане на обученията;
- командировъчни разходи за лица, пряко ангажирани с провеждането на курсовете – при организиране в чужбина.

Бенефициентите получават определените с програмата средства еднократно, след подписване на споразумение с МОН и подаване на конкретна заявка за планиран курс за следдипломна квалификация. Заявките се подават в срок до 30.09.2026 г., като се посочват: индикативен брой на участниците, период на провеждане, форма на обучението, логистика, лектор, предварителна програма и график.

Средствата се превеждат чрез банков трансфер по сметка на бенефициента.

Модул 3 „Обмен на добри практики, образователни ресурси и учебни програми“:

Допустими са:

- разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с изготвяне и реализиране на форуми, чествания, майсторски класове, семинари и др. одобрени събития от МОН, както и дължимите осигурителни плащания за сметка на работодателя;
- разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с изготвяне на анализ за приложимостта на учебните програми и на образователни ресурси за обучението, организирано в чужбина, както и дължимите осигурителни плащания за сметка на работодателя;
- разходи за материали и консумативи, необходими за провеждане на форуми, чествания, майсторски класове, семинари и др. одобрени събития от МОН;
- разходи за външни услуги – в т.ч. наем на зали, помещения и техническо оборудване за провеждане на събитията, осигуряване на е-пространство при провеждането им в електронна среда от разстояние;
- командировъчни разходи за лица, пряко ангажирани с провеждането на събитията.

Средствата се предоставят еднократно, не по-късно от 15 декември 2026 г., след одобряване на списък/списъци на дейностите и бенефициентите от министъра на образованието и науката. С одобрената сума за реализиране на дейности по Модул 3 се

завишава размерът на финансовото подпомагане на БНУ в чужбина за учебната 2026/2027 година.

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Модул 1 „Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“:

След одобряване на програмата МОН публикува на електронната си страница условията за кандидатстване, информация за лицата за контакт и реда за представяне на документите.

Проектите се подават чрез електронната система https://world.mon.bg/ в срок от 30 календарни дни след публикуването на програмата на електронната страница на МОН.

Не се допускат до оценяване проекти, които са постъпили в МОН след определения краен срок за подаване на проектните предложения и към които не са приложени изискуемите документи за кандидатстване.

Съобразно дейностите, за които кандидатства, бенефициентът представя следните документи:

- документ за регистрация на бенефициента в официален превод на български език – за кандидатите по т. 7.1. и т. 7.3.;

- списък на учителите, които ще провеждат обучението, и на ръководителите на допълнителни училищни дейности с приложени към него документи за завършено образование по съответна специалност. Списъкът следва да съдържа информация за учебните предмети, по които ще преподава учителят, и за допълнителните училищни дейности, които ще организира и провежда съответният ръководител;

- списъци на децата/учениците/кандидат-студентите, включени в обучение и в допълнителни училищни дейности с пълните им имена по класове/групи и с година на раждане;

- декларация от бенефициента, че е осигурена материална база за провеждане на обучението (свободен текст);

- годишно тематично разпределение на учебното съдържание за кандидатстудентските курсове по български език и литература, по история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България;

- финансова идентификация на банковата сметка, подписана и подпечатана от обслужващата банка, съдържаща името на бенефициента, изписано на латиница, името на банката, изписано на латиница, SWIFT кода на банката или друг идентификационен номер

за банките извън SWIFT системата, IBAN или номера на сметката на бенефициента. Посочва се и адрес на кандидатстващата организация на латиница;

- писмо от представителя на задграничното представителство на Република България за удостоверяване на обстоятелството, че бенефициентът може да осъществява дейностите, за които кандидатства в съответната държава;

- декларация от бенефициента, в случай че кандидатства само за дейност по т. 11.2. в частта обучение по история на България и география на България и/или за дейност по т. 11.3., че децата/учениците, включени в обучението по история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, или в допълнителните училищни дейности, се обучават по български език в местно училище (свободен текст);

- декларация, че дейностите, за които бенефициентът кандидатства, не дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми.

Всички необходими документи се предоставят на български език. В случай че оригиналът е на друг език, той се придружава с неофициален превод на български език, заверен от бенефициента, с изключение на документа за регистрация на бенефициента, който се представя в официален превод.

Модул 2 „Квалификация на учители в българските неделни училища в чужбина“:

МОН сключва споразумения за сътрудничество с ДВУ, допустими бенефициенти по Модул 2.

Бенефициентите представят конкретна програма за провеждане на дългосрочните курсове за следдипломна квалификация на преподаващите български език в чужбина.

МОН предоставя на БНУ в чужбина информация за ДВУ, които имат сключени споразумения с МОН за провеждане на курсовете и обучения – тема, планиран период на провеждане, програма и координати за подаване на заявления за включване в конкретен курс.

Заявлението за включване в дългосрочен курс за следдипломна квалификация се подава от кандидата до съответното ДВУ. Съгласува се от представляващия организацията, към която функционира българското неделно училище в чужбина.

ДВУ съгласуват списъците на одобрените кандидати за включване във всяка планирана група с МОН.

Модул 3 „Обмен на добри практики, образователни ресурси и учебни програми“:
Организациите, към които са БНУ в чужбина подават мотивирани предложения по Модул 3 чрез електронната система https://world.mon.bg/ в срок до 30.09.2026 г.

- за обмен на добри практики се посочва наименование на събитието, период и място на реализиране на дейностите, индикативен бюджет, обхват и цел. Допуска се провеждане в електронна среда от разстояние.

- за изготвяне на образователни ресурси за обучението, организирано в чужбина, се посочва видът на крайния продукт, мотиви за създаването му, приложимост в БНУ в чужбина, екип за реализация на дейността и индикативен бюджет.

За провеждане на семинари и изготвяне на анализ на приложимостта на учебните програми и за образователни ресурси, предложени от организации/институции, регистрирани в България, се сключват споразумения/договори и/или се осъществяват от МОН и негови структурни звена.

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Модул 1 „Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“:

Разглеждането и оценяването на проектите се извършват от Междуведомствена комисия по въпросите на БНУ в чужбина, определена със заповед на министъра на образованието и науката, с участието на представители на МОН, Министерството на външните работи, Министерството на културата и Изпълнителната агенция за българите в чужбина (Междуведомствена комисия) до 45 работни дни след крайния срок за подаване на проектите.

Междуведомствената комисия събира и обобщава информация за населени места и за административно-териториални единици в населени места, в които е осигурен достъп до обучение по български език и литература, история и география на България, подпомагано от МОН. Информацията се съгласува с ръководителите на задграничните представителства и се представя на министъра на образованието и науката.

При необходимост Междуведомствената комисия може да прави корекции на заложените в проектите суми в съответствие с посочените изисквания в националната програма. При невъзможност да бъдат финансирани всички дейности по одобрените проекти приоритетно се финансират дейностите по т. 11.1. и т. 11.2.

Може да не бъде финансиран проект, в който е предвидено дейностите да се изпълняват в населени места, административно-териториални единици в населени места и райони, в които осъществява дейност друго българско неделно училище, финансирано от МОН.

Не се допуска финансиране на проекти по Модул 1 на кандидати, включени в Списъка на българските неделни училища в чужбина по Постановление № 90 на Министерския съвет от 29 май 2018 година за българските неделни училища в чужбина.

Информацията за одобрените проекти се публикува на електронната страница на МОН.

Средствата по одобрените проекти се превеждат на бенефициентите по банков път, след като потвърдят финансовата идентификация на банковата сметка на посочените в електронната страница на МОН електронни адреси.

Критерии при оценяване на проектите:

- съответствие на проекта с целите на програмата;

- целесъобразно и ефективно разпределение на средствата;

- прилагане на принципа на споделената отговорност в цялостната дейност на бенефициента (налични ресурси, подкрепящи организации и институции).

Модул 3 „Обмен на добри практики, образователни ресурси и учебни програми“:

Предложенията се оценяват при отчитане на следните критерии:

- съответствие с целите на програмата;

- целесъобразно и ефективно разпределение на средствата;

- прилагане на принципа на споделената отговорност в цялостната дейност на бенефициента (налични ресурси, подкрепящи организации и институции);

- възможности за приложение и мултиплициране на добрите практики и ресурси в БНУ в чужбина.

Списъкът (списъците) на предложенията за финансиране по Модул 3 се одобрява от министъра на образованието и науката и се публикува на електронната страница на МОН.

15. ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Модул 1 „Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“:

Отчитането на предоставените средства по Модул 1, както и условията, при които се допуска прехвърляне на средства от една дейност към друга, се регламентират в Правила за

отчитане на дейността и на средствата, предоставени за учебната 2026/2027 година по Национална програма „Роден език и култура зад граница“, одобрени със заповед от министъра на образованието и науката.

Бенефициентите в срок до 15.10.2026 г. чрез електронната система представят актуална информация за изпълнението на проекта.

Отчет за изпълнението на проекта се представя в МОН чрез електронната система до 31.07.2027 г. Отчетът за изпълнението на проекта трябва да съдържа финансова част и съдържателна част (описание на извършените дейности по проекта).

Невъзстановените от бенефициентите суми (от неизразходвани средства и/или непризнати от Междуведомствената комисията разходи) по проекти от Националната програма „Роден език и култура зад граница“ от минали години се прихващат от плащанията по одобрените проекти на бенефициентите за 2026 година.

Бенефициенти от минали години, които не кандидатстват с проект за учебната 2026/2027 година, са длъжни да възстановят неизразходваните средства и/или сумите от непризнатите разходи по проекта.

Модул 2 „Квалификация на учители в българските неделни училища в чужбина“:

ДВУ отчитат изпълнението на дейностите и извършените разходи съгласно сроковете, посочени в споразуменията, но не по-късно от 31.08.2027 г. Неотчетените средства и средствата от непризнати разходи се възстановяват по сметка на МОН в срок до 31.10.2027 г.

Отчитането на предоставеното финансиране се извършва съгласно Правила за отчитане на дейността и на средствата, предоставени по Националната програма „Роден език и култура зад граница“ – 2026, утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката и сключените споразумения между ДВУ и МОН.

Модул 3 „Обмен на добри практики, образователни ресурси и учебни програми“:

Отчитането на предоставеното финансиране се извършва съгласно Правила за отчитане на дейността и на средствата, предоставени по Национална програма „Роден език и култура зад граница“ за 2026 г., утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката.

Отчетът трябва да съдържа финансова и съдържателна част (описание на извършените дейности с приложени продукти).

Неотчетени средства и/или непризнати разходи се прихващат от следващи плащания за дейността на съответното БНУ в чужбина. В случай че БНУ в чужбина, което е към

организацията – бенефициент по Модул 3, прекрати своята дейност – средствата се възстановяват по сметка на МОН.